

Všeobecná soutěžní pravidla kuželek ČPS

1. Pojem pravidel

Pravidla kuželkářského sportu tělesně postižených (dále jen TPS), jsou souhrn ustanovení, jimiž sportovně technická komise (dále jen STK) kuželek TPS ČR, jako odborný řídicí orgán sportovní činnosti v kuželkářském sportu TP na území ČR, určuje:

- a) druhy soutěží a jejich disciplíny na drahách s umělou hmotou a jejich vybavení, které musí odpovídat parametrům vydaným technickou komisí ČKA,
- b) techniku hodů a hodnocení výkonu v soutěži jednotlivců a družstev,
- c) základní povinnosti a práva účastníků soutěží.

2. Působnost pravidel a soutěžního řádu kuželek TPS

Veškeré soutěže TPS kuželkářů v ČR se mohou konat jedině podle těchto pravidel, soutěžního řádu a doplňujících metodicko – organizačních usnesení STK kuželek ČPS.

3. Výklad, změny a doplnění pravidel a soutěžního řádu

Změny a doplňky těchto pravidel a soutěžního řádu provádí STK kuželek. Jednotlivé oddíly mají právo předkládat připomínky k pravidlům a soutěžnímu řádu pouze STK. Sportovně technické problémy, pro které není ustanovení v těchto pravidlech, je nutno řešit podle pravidel ČKA.

4. Druhy soutěží

- a) v kuželkářském sportu se mohou vypisovat mistrovské a nemistrovské soutěže pro jednotlivce, dvojice a družstva,
- b) základem soutěžního systému jsou podle počtu registrovaných oddílů soutěže turnaje o postup na mistrovství ČR. Postup na mistrovství ČR určí výbor STK, který stanoví početní složení dle schválených kritérií pro hodnocení Českého poháru hráčů na turnajích,
- c) pro mistrovské soutěže, turnaje, mistrovství ČR a mezinárodní utkání je možno stanovit různý počet a složení hráčů dle kategorií postižených sportovců.

Kategorie:

- muži lehce postižení 100 hodů sdružených (dále jen HS)
- muži těžce postižení 100 hodů do plných
- ženy lehce postižené 100 HS
- ženy těžce postižené 60 hodů do plných

d) nemistrovské soutěže (pohárové, náborové, propagační) je možno předepsat na různý počet hodů.

O zařazení hráčů do jednotlivých kategorií rozhoduje STK. Pokud má k dispozici lékaře, nechá jej předseda STK posoudit zdravotní dokumentaci. Lékař poskytne STK popis tělesného omezení a navrhne zařazení hráče do jedné z kategorií. Konečné slovo má vždy STK. S lékařem komunikuje pouze předseda STK, a to buď z vlastního uvážení, či na základě usnesení STK. S tímto lékařem nemůže komunikovat o zdravotním stavu jiného hráče žádný hráč. Pokud by se tak stalo, jednalo by se o hrubé pokušení těchto Pravidel a STK může rozhodnout o potrestání tohoto hráče pozastavením účasti až na 1-2 turnajích ČP.

5. Náležitosti hráčů a vedoucích družstev

- a) hráč musí mít platný registrační průkaz, který vystavuje ČPS,
- b) ke všem soutěžním utkáním nastupují hráči každého oddílu jednotně oblečení. Oblečení hráčů tvoří dres, trenýrky, či podobné sportovní kalhoty, sportovní obuv a ponožky. Na úboru hráče je povoleno označení oddílu, sponzorů či jiné organizace, poskytující oddílu příspěvek na činnost,

6. Náležitosti trenérů

- a) trenér musí mít platný registrační průkaz,
- b) on, či jeho zástupce musí mít při vedení hráče sportovní obuv. Při mistrovství ČR musí mít přiměřený sportovní oděv nebo úbor totožný s úborem hráče.

7. Náležitosti rozhodčího

- a) musí mít platný registrační průkaz a průkaz rozhodčího,
- b) řídí soutěž či utkání v tomto úboru: bílá košile, případně bílý svetr s odznakem rozhodčího, dlouhé černé kalhoty, resp. u žen černá sukně a sportovní obuv, pokud je však i hráčem, toto oblečení mít nemusí.

8. Pravidla hry (disciplíny)

- a) v kuželkářském sportu TPS závodí jednotlivci, dvojice a vícečlenná družstva sestavená z hráčů lehce postižených a zvláště těžce postižených. Soutěž se hraje převážně na dvou sousedících drahách, tj. 1-2 a 3-4, 5-6. Hraje se převážně na 100 hodů, přípustný je však i jiný počet hodů,
- b) ve všech disciplínách představuje každá regulérně poražená kuželka 1 bod.

9. Hrací doba

- a) při všech soutěžích je hrací doba pro 50 HS u lehce postižených 20min., u těžce postižených pro 50 hodů do plných 25 min. a pro 30 hodů do plných 15 min.,
- b) překročí-li hráč vlastní vinou časový limit, počítají se mu jen ty hody, které absolvoval a ten výkon, který dosáhl v časovém limitu.

10. Začátek a konec startu

Za začátek startu se považuje pokyn rozhodčího k zahájení hry a za konec startu pokyn rozhodčího k odchodu hráče z hracího prostoru po ukončení celé disciplíny.

11. Regulérně poražené kuželky

- a) kuželky poražené přímo koulí,
- b) kuželky poražené od kuželky druhé,
- c) kuželky poražené (viditelně vysunuté i nevysunuté z ložiska) závěsnou šňůrou jiné kuželky, které jsou zaregistrovány světelným ukazatelem ASK.

12. Neregulérně poražené kuželky

- a) kuželky poražené koulí odraženou z prostoru dopadiště,
- b) kuželky poražené koulí odraženou od bočního mantinelu,
- c) kuželky poražené v době, kdy ASK nebyl připraven ke hře (nebyl připraven registrovat poražené kuželky).

13. Zapisování poražených kuželek

- a) do zápisu hodů se uvede počet regulérně poražených kuželek,
- b) není-li regulérně poražena žádná kuželka, hod se započítává a do záznamu hodů se zapíše pomlčka (-).

14. Přestupky

Za přestupky se označí jednání či chování hráče v časovém období od začátku do konce startu.

Za přestupek se považuje:

- a) položí-li hráč při provádění hodů kouli mimo náhozovou desku,
- b) překročí-li hráč při provádění hodu bílou čáru, ohraničující hrací prostor,
- c) dotkne-li se hráč při provádění hodu rukou či kolenem podlahy, náhozové desky, povrchu dráhy, či stěny kuželny (hráčů těžce postižených se to netýká),
- d) položí-li hráč kouli na podlahu nebo dotkne-li se jí podlahy hracího prostoru,
- e) otírá-li hráč podlahu hracího prostoru či dráhy bez souhlasu rozhodčího,
- f) nesportovní chování.

Za nesportovní chování se považuje zejména:

- když hráč na pokyn rozhodčího nezačíná hru nebo v ní nepokračuje,
- když hráč nerespektuje rozhodnutí rozhodčího,
- když hráč ruší soupeře při provádění hodu nebo mu překáží,
- když se hráč hlasitě baví,
- když hráč diskutuje s diváky,
- když se hráč posadí na svod či zásobník koulí, či se o něj opře, kopání do mantinelu, dupání, atd.,
- g) opustí-li hráč hrací prostor bez souhlasu rozhodčího,
- h) překročí-li čáru ohraničující hrací prostor kromě překročení boční čáry za účelem odebrání koule ze zásobníku nebo jejího odložení do zásobníku, či jejího sebrání, pokud ze zásobníku vypadne,
- i) nepovolené značkování na náhozové desce,
- j) používání sprejů, které obsahují freony.

Dopustí-li se hráč více přestupků dle ustanovení bodu a-j, klasifikuje se to jako 1 přestupek.

Dopustí-li se hráč přestupků dle ustanovení bodu a-j a jeden z nich bude označen rozhodčím jako nesportovní chování, klasifikuje se to jako nesportovní chování.

Při 1. přestupku hráče v jednom startu dle ustanovení bodu a-c udělí rozhodčí hráči žlutou kartu

a v záznamech hodů docílený výkon červeně zakroužkuje. Hod i docílený výkon se počítá.

Při 2. a každém dalším přestupku v jednom startu dle ustanovení bodu a-c udělí rozhodčí hráči současně žlutou a červenou kartu a v záznamu hodů takový výkon zaškrtně a tím i anuluje červenou tužkou X. (nulový hod). Pokud rozhodčí z jakéhokoliv důvodu karty nemá, oznámí to hráči nahlas.

Při sehrání dílčí disciplíny (50 hodů) nesmí hráč opustit hrací prostor a musí v něm setrvat až do ukončení disciplíny hráči na dalších drahách. Při porušení tohoto ustanovení klasifikuje rozhodčí toto provinění jako přešlap. Při delším přerušení hry může rozhodčí hráčům povolit opuštění hracího prostoru.

Hráč smí vstoupit do hracího prostoru a opustit jej jen se souhlasem rozhodčího.

Rozhodčí smí vstoupit do prostoru ASK a hracího prostoru dle svého uvážení, přitom bere ohled na hrající hráče.

Vedoucí družstva, trenér či jeho pomocník se může zdržovat za zadní startovací čarou a nesmí rušit ostatní hráče.

15. Povinnosti a práva rozhodčího

a) dostavit se nejméně 30 minut před stanoveným začátkem na kuželnu, zkontrolovat platnost technického osvědčení drah, připravenost drah, ASK a hracího náradí,

b) zkontrolovat správnost nastavení signalizace přešlapů na každé dráze. Při poruše vypnout signalizaci přešlapů jen na té dráze, kde není funkční,

c) zkontrolovat teplotu v hracím prostoru, tato nesmí klesnout pod 15 stupňů C,

d) vyžádat si od vedoucích, trenérů či zástupců registrační průkazy. Zkontrolovat správnost údajů, opravňujících hráče ke startu,

e) zahájit utkání společným nástupem ve sportovním úboru,

f) kontrolovat během utkání činnost zapisovatelů, kteří plní funkci pomocného rozhodčího. V případě neplnění povinností ze strany zapisovatelů, má rozhodčí právo jej vyměnit,

g) nepovolit start hráči, který nepředloží platný registrační průkaz,

h) rozhodčí má právo provést nulový záznam hráči za opuštění hracího prostoru, za klouzání po desce před či po provedení hodů a za nesportovní chování. Rozhodčí nejprve udělí závodníkovi žlutou kartu s upozorněním a v záznamu hodů proškrtně okénko X.

- i) rozhodčí má právo vyloučit hráče ze startu za opakované nesportovní chování, když za tentýž přestupek byla hráči již udělena žlutá karta,
- j) rozhodčí provede nejpozději 20 min. před zahájením soutěže rozlosování pořadí startu jednotlivých hráčů, neučiní-li tak již pořadatel,
- k) trvá-li porucha déle než 20 minut, má hráč právo na 5 cvičných hodů v disciplíně plné. Hráč pak pokračuje do té sestavy, kterou přerušil a dokončí dílčí disciplínu. Ostatní hráči mají rovněž právo na 5 cvičných hodů do plných, které provedou na drahách, kde své dílčí disciplíny ukončili,
- l) za hrubé nesportovní chování udělí rozhodčí hráči červenou kartu, poslední hod, odehraný hráčem před udělením červené karty, označí jako nulový a vykáže hráče z hracího prostoru,
- m) vyplní zápis o utkání podle předtisku a uvede v něm stručnou charakteristiku, zejména pokud se vyskytly nedostatky.

16. Provedení hodu

Hod byl hráčem proveden v případě, že koule překročí přední startovací čáru, oddělující hrací prostor od závodní dráhy. Vypadne-li hráči při provádění hodu koule z ruky a zachytí-li ji dříve, než překročí přední startovací čáru hracího prostoru, nepovažuje se to za uskutečněný hod.

17. Důvody k opakování hodu

- a) vypadne-li vracející se koule ze zásobníku (sběhu koulí) na dráhu při provádění hodu hráčem,
- b) jestliže cizí těleso, které je na dráze nebo se na dráhu dostane, změní směr hozené koule,
- c) vejde-li některá osoba při provádění hodu do dráhy,
- d) zhasne-li při provádění hodu světlo,
- e) nastane-li porucha ASK,
- f) v případě jiné závažné okolnosti posouzené jako důvod k opakování hodu.

4

18. Nulový hod

- a) za nulový hod se považuje uskutečněný hod, za který hráč obdržel současně žlutou a červenou kartu dle ustanovení bodu 14. Přestupky,
- b) nulový bod bude zapsán takto:
 - v disciplíně plné se regulérně poražené kuželky zapíše a přeškrtnou červeně znaménkem X, docílený výkon se nepočítá, hod se však počítá,

-v disciplíně dorážka se regulárně poražené kuželky zapíše a přeškrtnou červeně znaménkem X.

Docílený výkon se nepočítá, hod se počítá. Regulárně poražené kuželky se nestaví, hráč pokračuje do sestavy, která po nulovém hodu zůstala.

19. Tělesně postižení závodníci na dráze

Tělesně postiženým kuželkářům se povoluje řada výjimek a odchylek od normálních pravidel,

která určují chování závodníka v hracím prostoru a způsob hry:

- a) hráč kategorie TP podle zdravotního stavu odhazuje z místa bez následného dokročení vpřed, ze stoje, z kleku, ze sedu, lehu, či opěrné pomůcky,
- b) hráči kategorie LP mohou hrát po způsobu zdravých závodníků s rozběhem, byť zkráceným,
- c) hráči kategorie LP a TP, kteří se rozhodli pro samostatnou hru, jsou povinni dodržovat Sportovně technické předpisy vydané ČKA určující způsob hry a chování zdravých závodníků.

20. Cvičné a orientační hody

- a) každý hráč má právo na 5 cvič. hodů na dráze, kde začíná svůj start v disciplíně do plných,
- b) střídající hráč nemá právo na rozcvičení na dráze.

21. Start jednotlivců a družstev

- a) v soutěžích jednotlivců provede rozhodčí nejméně 20 min. před zahájením hry rozlosování startu jednotlivých hráčů, pokud ho neprovedl dříve pořadatel,
- b) hráči začínají hrát na všech drahách současně v pořadí dle rozlosování,
- c) v soutěži rozhoduje o lepším umístění celkový dosažený výkon, je-li shodný, rozhoduje vyšší výkon v dorážce, dále pak menší počet hodů bez poražené kuželky v dorážce,
- d) vedoucí družstva odevzdá rozhodčímu nejméně 15 min. před zahájením soutěže sestavu družstva spolu se jmény trenéra a jeho zástupců a rozhodčí při účasti více jak 2 družstev provede rozlosování pořadí startu družstev,
- e) hráči jsou povinni nastupovat ke startu v pořadí uvedeném na sestavě předané rozhodčímu před zahájením soutěže či utkání,
- f) v případě šestičlenného družstva lze střídat 2 hráče uvedené na sestavě, a to v kterékoliv fázi startu nebo před startem. V případě družstva s menším počtem hráčů než 6, lze střídat 1 hráče uvedeného na sestavě, a to v kterékoliv fázi startu nebo před startem,

g) při zranění hráče musí střídající nebo zraněný hráč sám pokračovat ve hře po ošetření, které může trvat nejdéle 10 minut.

22. Bodování

a) v soutěžích družstev organizovaných turnajovým způsobem rozhoduje o lepším umístění družstva v turnaji vyšší celkový výkon družstva,
b) v turnaji jednotlivců rozhoduje o lepším umístění celkový dosažený výkon, je-li shodný, rozhoduje vyšší výkon v dorážce, dále pak menší počet hodů bez poražené kuželky v dorážce,
c) na základě výkonů v jednotlivých turnajích jsou závodníci bodově hodnoceni takto:

1. místo – 13 bodů
2. místo – 10 bodů
3. místo – 8 bodů
4. místo – 7 bodů
5. místo – 6 bodů

5

6. místo – 5 bodů
7. místo – 4 bodů
8. místo – 3 body
9. místo – 2 body
10. místo – 1 bod

Hodnocení je rozhodující pro účast hráčů na mistrovství ČR a může se ho na základě dosažených výsledků zúčastnit tento počet hráčů:

d) do finále může postoupit jen, kdo odehraje minimálně 5 turnajů z 6, 5 ze 7 a 6 z 8 – výjimky nebudou udělovány. Hodnocení Českého poháru podléhá STK.

23. Řízení utkání

a) rozhodčího deleguje k utkání nebo soutěži řídicí orgán soutěže,
b) v kuželnkách tělesně postižených může též předseda domácího oddílu (ředitel turnaje) pověřit řízením soutěže vlastního rozhodčího či rozhodčího z jiného oddílu kuželkářského svazu,
c) nedostaví-li se rozhodčí po uplynutí 15 min. od stanoveného začátku utkání, či není-li delegován žádný rozhodčí, převezmou řízení utkání vedoucí družstev,

- d) na dvoudráze řídí utkání na dráze 1 vedoucí domácího družstva, na dráze 2 družstva hostujícího, na čtyřdráze řídí utkání na drahách 1-2 vedoucí domácího družstva a na drahách 3-4 družstva hostujícího,
- e) oba vedoucí družstev přejímají všechna práva a povinnosti rozhodčího a své oděvy podle možnosti přizpůsobí sportovnímu prostředí,
- f) společně zkontrolují doklady hráčů, domácí hostům a naopak a předají si vzájemně sestavy družstev,
- g) vedoucí domácího družstva vyplní zápis o utkání, oba vedoucí jej zkontrolují a podepíší, převzetí řízení utkání zaznamenají v zápise o utkání,
- h) zahájení a ukončení utkání provede vedoucí domácího družstva,
- i) řídí-li utkání rozhodčí sám a chce-li se na krátkou dobu vzdálit, požádá oba vedoucí družstev, aby jej zastoupili,
- j) výsledek vyhlášený rozhodčím po ukončení soutěže nelze měnit, ani kdyby byla dodatečně zjištěna chyba v součtech záznamů hodů,
- k) všichni hráči musí být na kuželně nejpozději 20 min. před stanoveným začátkem utkání.

24. Doping

Doping je jakékoliv podání nepovolené látky tělu zdravého jedince za účelem zvýšení výkonnosti při sportovním výkonu. Je ho možno posuzovat z hlediska morálního, psychologického, zdravotního, toxikologického nebo právního. Hráč je usvědčen z dopování jen v případě, je-li u něj použití nepovolené látky (včetně alkoholu) jednoznačně prokázáno.

Dopovaný hráč nesmí nastoupit k soutěži.

25. Turnaj hraný ve více dnech

Pokud se turnaje hraje ve více dnech, musí být hře vždy přítomni hráči více oddílů. Pokud by se prokázalo, že výkon hráče ve výsledkové listině byl jiný, než skutečně dosažený, bude jeho výkon anulován, nebude mu započten turnajový start a STK může rozhodnout o pozastavení účasti hráče na 1-2 dalších turnajích.

Vypracoval: Petr Kumstát – předseda STK

Tato pravidla schválila STK ČPS na turnaji v Blansku dne 24. 2. 2007